

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΤΡΟ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ

Πόροι για αστυνομικές ακαδημίες και σχολές αστυνομίας

2025

Τόμος 2

ΦΥΛΛΟ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΑΣ: ΕΛΛΑΔΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΤΡΟ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ

Πόροι για αστυνομικές ακαδημίες και αστυνομικές σχολές

2025

Τόμος 2
ΦΥΛΛΟ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΑΣ: ΕΛΛΑΔΑ

Οι απόψεις που εκφράζονται στο παρόν έργο είναι ευθύνη του/των συγγραφέα/συγγραφέων και δεν αντανakλούν απαραίτητα την επίσημη πολιτική του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή αποσπασμάτων (έως 500 λέξεων), εκτός από εμπορικούς σκοπούς, εφόσον διατηρείται η ακεραιότητα του κειμένου, το απόσπασμα δεν χρησιμοποιείται εκτός πλαισίου, δεν παρέχει ελλιπίεις πληροφορίες και δεν παραπλανά με άλλο τρόπο τον αναγνώστη ως προς τη φύση, το πεδίο εφαρμογής ή το περιεχόμενο του κειμένου. Η πηγή του κειμένου πρέπει πάντα να αναφέρεται ως εξής: «© Συμβούλιο της Ευρώπης, έτος έκδοσης». Όλα τα άλλα αιτήματα που αφορούν την αναπαραγωγή/μετάφραση του συνόλου ή μέρους του εγγράφου πρέπει να απευθύνονται στη Διεύθυνση Εκδόσεων και Οπτικής Ταυτότητας, Συμβούλιο της Ευρώπης (F-67075 Strasbourg Cedex ή publishing@coe.int).

Κάθε άλλη αλληλογραφία σχετικά με το παρόν έγγραφο πρέπει να απευθύνεται στο Τμήμα Ρομά και Ταξιδιωτών, Συμβούλιο της Ευρώπης, F-67075 Strasbourg Cedex France Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: roma.team@coe.int

Σχεδιασμός εξωφύλλου και σελιδοποίηση: Τμήμα Εκδόσεων και Οπτικής Ταυτότητας, Συμβούλιο της Ευρώπης

Φωτογραφία εξωφύλλου: Shutterstock

© Συμβούλιο της Ευρώπης, Δεκέμβριος 2025 Τυπώθηκε στο Συμβούλιο της Ευρώπης

Ο όρος «Ρομά και Τραβέλερς» χρησιμοποιείται στο Συμβούλιο της Ευρώπης για να καλύψει τη μεγάλη ποικιλομορφία των ομάδων που εμπίπτουν στο πεδίο δράσης του Συμβουλίου της Ευρώπης σε αυτόν τον τομέα: αφενός α) Ρομά, Σίντι/Μανους, Καλέ, Καάλε, Ρομανίτσαλς, Μπογιός/Ρουντάρι β) Βαλκανοί Αιγύπτιοι (Αιγύπτιοι και Ασκάλι) γ) ανατολικές ομάδες (Dom, Lom και Abdal) και, από την άλλη πλευρά, ομάδες όπως οι Travellers, οι Yenish και οι πληθυσμοί που ορίζονται με τον διοικητικό όρο «Gens du voyage», καθώς και άτομα που αυτοπροσδιορίζονται ως Τσιγγάνοι. Το παρόν αποτελεί επεξηγηματική υποσημείωση και όχι ορισμό των όρων Ρομά και/ή Travellers.

Συντάχθηκε από την Ασημίνα Γκοντόλια (τα συγκεκριμένα ελληνικά μέρη). Τα γενικά μέρη συντάχθηκαν από την Joanna Perry και επιμελήθηκε η καθηγήτρια Zoë James, PhD.

Η Ασημίνα Γκοντόλια είναι ανώτερη υπάλληλος με εμπειρία στην παροχή εξειδικευμένης κατάρτισης σε όργανα επιβολής του νόμου και εισαγγελείς σχετικά με την πρόληψη και την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους.

Η Joanna Perry είναι ανεξάρτητη σύμβουλος που ειδικεύεται στην υποστήριξη εθνικών αρχών και διεθνών οργανισμών για τη βελτίωση της αντιμετώπισης των εγκλημάτων μίσους, της ρητορικής μίσους και των διακρίσεων. Η καθηγήτρια Zoë James, PhD, είναι καθηγήτρια εγκληματολογίας στο Πανεπιστήμιο του Πλύμουθ. Τα κύρια ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στην εξέταση του μίσους από κριτική σκοπιά, με ιδιαίτερη έμφαση στις βλάβες που υφίστανται από το μίσος οι Τσιγγάνοι, οι Ταξιδιώτες και οι Ρομά.

Περιεχόμενα

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑΔΙΑ	5
ΕΛΛΑΔΑ	7
Εισαγωγή και ιστορικό	7
Με μια ματιά: βασικές εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις	7
Τι είναι τα εγκλήματα μίσους και η βία κατά των Ρομά και των Ταξιδιωτών;	8
Αποτελεσματική διερεύνηση των ρατσιστικών κινήτρων σε βίαιες πράξεις	8
Σχέδιο μάθησης και κατάρτισης	10
Παράρτημα « » – Περίληψη μαθησιακών αναγκών	13

ΣΧΕΤΙΚΑ ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο) έχει εκδώσει αρκετές αποφάσεις σχετικά με την έλλειψη αποτελεσματικών ερευνών, συμπεριλαμβανομένης της αποτυχία διερεύνησης πιθανών ρατσιστικών κινήτρων σε σχέση με καταγγελίες για κακομεταχείριση, αστυνομικές επιχειρήσεις ή φυλετικό προφίλ των Ρομά και των Ταξιδιωτών. Ορισμένες από αυτές τις αποφάσεις εξετάζονται επί του παρόντος από την Επιτροπή Υπουργών, η οποία εποπτεύει την εφαρμογή μέτρων σε εθνικό επίπεδο για την πρόληψη της επανάληψης παρόμοιων προβλημάτων.

Στο πλαίσιο της εποπτείας της εφαρμογής των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σχετικά με τους Ρομά και τους Ταξιδιώτες, η Επιτροπή Υπουργών έλαβε γνώση των σχετικών μέτρων που έλαβαν οι αστυνομικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στη νομοθεσία και την πρακτική, αλλά κάλεσε τις εθνικές αρχές να συνεχίσουν και να εντείνουν τις δράσεις τους και να παρέχουν στοχευμένη κατάρτιση, ενισχυμένα μέτρα ανάπτυξης ικανοτήτων και δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για την αστυνομία και τους εισαγγελέες σε σχέση με την ταξινόμηση, τη διερεύνηση και τη δίωξη των εγκλημάτων μίσους, συμπεριλαμβανομένων των εγκλημάτων με ρατσιστικό κίνητρο.

Η σύσταση [CM/Rec\(2024\)4](#) της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους

προτείνει να συμπεριληφθούν υποχρεωτικά μαθήματα σχετικά με τα εγκλήματα μίσους στα προγράμματα σπουδών των αστυνομικών ακαδημιών.

Η [Διεύθυνση Ρομά και Ταξιδιώτες](#) υποστηρίζει τις κυβερνήσεις των κρατών μελών στο σχεδιασμό και την εφαρμογή νόμων, πολιτικών, προγραμμάτων και μέτρων, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ανθρώπινα δικαιώματα εφαρμόζονται αποτελεσματικά από την αστυνομία και ωφελούν πραγματικά τους Ρομά και τους Ταξιδιώτες.

Ένα κρίσιμο στοιχείο της εκπαίδευσης των αστυνομικών για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων με ρατσιστικό κίνητρο κατά των Ρομά και των Ταξιδιωτών είναι η διασφάλιση μιας συστηματικής προσέγγισης της επαγγελματικής ανάπτυξης. Μια βιώσιμη λύση θα ήταν η ενσωμάτωση των σχετικών προτύπων του Συμβουλίου της Ευρώπης και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στα προγράμματα σπουδών των αρχικών ή ενδοϋπηρεσιακών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αστυνομίας.

Τα παρόντα ενημερωτικά δελτία έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τους εκπαιδευτές και τους επιμορφωτές της αστυνομίας να ενσωματώσουν τα πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τα εγκλήματα ρατσιστικής προέλευσης κατά των Ρομά στα υπάρχοντα προγράμματα κατάρτισης που προσφέρονται από την αστυνομία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα (αστυνομικές ακαδημίες, αστυνομικές σχολές).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το παρόν ενημερωτικό δελτίο έχει ως στόχο να περιγράψει τα βασικά ζητήματα για την ελληνική αστυνομία, προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτελεσματική διερεύνηση των ρατσιστικών βιαιοπραγιών που στοχεύουν τις κοινότητες Ρομά. Προτείνει ένα δομημένο πρόγραμμα κατάρτισης για τις αστυνομικές ακαδημίες, αξιοποιώντας στρατηγικά βασικά νομικά κριτήρια και πορίσματα. Το περιεχόμενο του εντύπου βασίζεται στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Ευρωπαϊκό Δικαστήριο), στην ανάλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) και στην παρακολούθηση από άλλα βασικά όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένου του Επιτρόπου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων (CPT).

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το παρόν ενημερωτικό δελτίο πρέπει να διαβάζεται σε συνδυασμό με το διατομεακό ενημερωτικό δελτίο - Τόμος 1. Το τελευταίο βασίζεται σε πρότυπα που έχουν θεσπιστεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Αφορά τη φύση και τον αντίκτυπο της ρατσιστικής βίας κατά των Ρομά και των Ταξιδιωτών, τα βασικά στοιχεία μιας αποτελεσματικής έρευνας, όπως η χρήση δεικτών προκατάληψης, τη σημασία της συστηματικής καταγραφής των εγκλημάτων μίσους, την ανάλυση των δεδομένων και τις μεθόδους ενίσχυσης της εμπιστοσύνης του κοινού στην αστυνόμευση.

ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει επανειλημμένα επισημάνει συστημικές αδυναμίες στη μεταχείριση της κοινότητας των Ρομά στην Ελλάδα, αναφέροντας βαθιά ριζωμένη κοινωνική διάκριση και συνεχιζόμενη έλλειψη λογοδοσίας της αστυνομίας. Έχει παρατηρηθεί από διάφορους φορείς παρακολούθησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης ότι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι Ρομά δεν είναι μεμονωμένα περιστατικά, αλλά μάλλον εκδηλώσεις αντιτισιγανισμού.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει αποφανθεί ότι οι εθνικές αρχές έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς, καθώς δεν διεξήγαγαν αποτελεσματικές, ανεξάρτητες έρευνες για τις καταγγελίες αστυνομικής βίας και δεν έλαβαν επαρκώς υπόψη το ρατσιστικό κίνητρο που υποκρύπτεται πίσω από την κακομεταχείριση. (*Παναγιώτοπουλος και άλλοι κατά Ελλάδα* (2025), *Πετροπούλου Τσακίρη κατά Ελλάδα* (2007)) Ο Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης επιβεβαίωσε το ζήτημα αυτό, δηλώνοντας ότι η αστυνομική βία κατά των Ρομά «υπερβαίνει μια σειρά μεμονωμένων περιστατικών».

Ο Επίτροπος κάλεσε τις αρχές να διασφαλίσουν την άμεση και αποτελεσματική διεξαγωγή ερευνών, φροντίζοντας να λαμβάνονται πάντα υπόψη τυχόν ρατσιστικά κίνητρα. Ο Επίτροπος τόνισε τη σημασία της ενίσχυσης των μηχανισμών εποπτείας, της υιοθέτησης πολιτικής μηδενικής ανοχής για τη ρητορική μίσους και της εφαρμογής υποχρεωτικής κατάρτισης κατά των προκαταλήψεων για τις αρχές επιβολής του νόμου, προκειμένου να προλαμβάνονται οι καταχρήσεις και να διασφαλίζεται η λογοδοσία (*Μνημόνιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα των Ρομά στην Ελλάδα*, 2025).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) έχει παρατηρήσει ότι οι δικαστικές αρχές συχνά δείχνουν απροθυμία να λάβουν υπόψη τα κίνητρα μίσους κατά τη διερεύνηση εγκλημάτων μίσους. Ταυτόχρονα, έχει υπογραμμίσει τις βαθύτερες προκλήσεις που συνδέονται με τη διάκριση εις βάρος των Ρομά, ιδίως τη συνεχιζόμενη περιθωριοποίησή τους, η οποία εκδηλώνεται με ανεπαρκείς συνθήκες στέγασης και σημαντικά εμπόδια στην πρόσβαση στην εκπαίδευση. Σε απάντηση, η ECRI προέτρεψε την υιοθέτηση ολοκληρωμένων μέτρων με στόχο την καταπολέμηση του αντιτισιγανισμού (*Έκθεση της ECRI για την Ελλάδα*, 2022).

Η Ομάδα Εμπειρογνομώνων για την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (GREVIO) υπογράμμισε επίσης τη σημασία της ενίσχυσης των δράσεων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών που εκτίθενται σε διατομεακή διάκριση, όπως οι γυναίκες και τα κορίτσια Ρομά (*Έκθεση GREVIO για την Ελλάδα*, 2023).

Αυτές οι ανησυχίες ενισχύονται από προηγούμενη νομολογία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων, η οποία έχει εντοπίσει συστηματική διάκριση που επηρεάζει τις κοινότητες Ρομά στην Ελλάδα. Η Επιτροπή επισήμανε τις αδυναμίες στην παροχή κατάλληλης στέγασης, στην πρόληψη των αναγκαστικών εκκενώσεων και τις ελλείψεις στην εξασφάλιση αποτελεσματικής πρόσβασης των παιδιών Ρομά στην εκπαίδευση, υπογραμμίζοντας τα επίμονα διαρθρωτικά προβλήματα (ERRC κατά Ελλάδας (2003), INTERIGHTS κατά Ελλάδας (2008)).

Τα άτομα που στοχοποιούνται εσφαλμένα ως Ρομά ή Ταξιδιώτες θεωρούνται επίσης θύματα βίας κατά των Ρομά και πρέπει να αντιμετωπίζονται αναλόγως. Το ίδιο ισχύει και για περιουσιακά στοιχεία που στοχοποιούνται εσφαλμένα ως ανήκοντα σε Ρομά ή Ταξιδιώτες.

Η σύσταση CM/Rec(2024)4 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους εξηγεί ότι η εκδήλωση του μίσους λειτουργεί σε ένα ευρύ φάσμα.

Διαβάστε περισσότερα

ECRI	Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα	Ομάδα εμπειρογνομόνων GREVIO	Επιτροπή των Μερών	Επιτροπή Υπουργών
Συμπεράσματα (2025) στα ΑΓΓΛΙΚΑ· Έκτη έκθεση και σχόλια της κυβέρνησης (2022) στα ΑΓΓΛΙΚΑ και τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ	Μνημόνιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα των Ρομά (2025) στα ΑΓΓΛΙΚΑ και σχόλια της κυβέρνησης στα ΑΓΓΛΙΚΑ	Έκθεση βασικής αξιολόγησης (2023) στα ΑΓΓΛΙΚΑ και σχόλια της κυβέρνησης στα ΑΓΓΛΙΚΑ	Συστάσεις της Επιτροπής (2023) στα ΑΓΓΛΙΚΑ Απάντηση της κυβέρνησης (2024) στα ΑΓΓΛΙΚΑ	Ψήφισμα (2011) ResChS(2011)8 στα ΑΓΓΛΙΚΑ, ResChS(2005)11 στα ΑΓΓΛΙΚΑ

Τα πορίσματα των οργάνων παρακολούθησης του Συμβουλίου της Ευρώπης συνάδουν επίσης με την εποπτεία της Επιτροπής Υπουργών, η οποία έχει πιέσει τις ελληνικές αρχές να αποδείξουν τον αντίκτυπο της ενισχυμένης νομοθετικής προστασίας κατά των ρατσιστικών εγκλημάτων και να περιγράψουν μέτρα που θα διασφαλίζουν την αποτελεσματική διερεύνηση πιθανών ρατσιστικών κινήτρων όταν προκύπτουν περιστατικά κακομεταχείρισης στο πλαίσιο της αστυνομικής δράσης (CM/Del/Dec(2018)1331).

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΜΙΣΟΥ ΚΑΙ Η ΒΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ;

Το «έγκλημα μίσους» είναι ουσιαστικά ένα ποινικό αδίκημα που διαπράττεται με «στοιχείο μίσους» το οποίο βασίζεται σε ένα ή περισσότερα πραγματικά ή υποτιθέμενα προσωπικά χαρακτηριστικά ή ιδιότητες (CM/Rec(2024)4). Ο όρος «στοιχείο μίσους» αναφέρεται στο γεγονός ότι το έγκλημα υποκινείται από μια υποκείμενη προκατάληψη, μεροληψία ή περιφρόνηση. Συγκεκριμένα, τα εγκλήματα μίσους κατά των Ρομά και των Ταξιδιωτών είναι ποινικά αδικήματα των οποίων το κίνητρο έχει τις ρίζες του στην πραγματική ή υποτιθέμενη ταυτότητα του θύματος ως Ρομά ή Ταξιδιώτη. Τα εγκλήματα μπορεί επίσης να στοχεύουν ένα άτομο που δεν είναι ούτε Ρομά ούτε Ταξιδιώτης, αλλά έχει κάποια σχέση με αυτές τις ομάδες, όπως ένας σύντροφος ή ένας δικηγόρος.

Το φάσμα αυτό μπορεί να κυμαίνεται από «στιγματισμό, διακρίσεις, μικροεπιθετικότητα και λεκτική βία» έως σοβαρές μορφές, όπως «βία, τρομοκρατία, εγκλήματα πολέμου και γενοκτονία».

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΕ ΒΙΑΙΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Στην ενότητα αυτή αναλύονται σημαντικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σχετικά με την Ελλάδα, με έμφαση στην ευθύνη του κράτους να διεξάγει αποτελεσματική έρευνα για την βία και την κακομεταχείριση, ιδίως όταν προκύπτουν καταγγελίες για ρατσιστικά κίνητρα κατά Ρομά αιτούντων. Οι αποφάσεις αυτές υπογραμμίζουν τη σημασία των διαδικαστικών απαιτήσεων που ορίζονται στο άρθρο 14 (απαγόρευση των διακρίσεων) σε συνδυασμό με το άρθρο 3 (απαγόρευση της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης). Το παρόν τμήμα ξεκινά με μια επισκόπηση που διακρίνει μεταξύ υποθέσεων στις οποίες το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο διαπίστωσε παραβιάσεις και υποθέσεων στις οποίες δεν διαπιστώθηκε καμία παραβίαση.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έκρινε ότι οι ελληνικές αρχές δεν εκπλήρωσαν τις διαδικαστικές τους υποχρεώσεις να διερευνήσουν πιθανά ρατσιστικά κίνητρα σε αρκετές υποθέσεις.

Στην *υπόθεση Παναγιώτοπουλος και άλλοι κατά Ελλάδα*, το Δικαστήριο έκρινε την έρευνα ανεπαρκή, σημειώνοντας ότι οι αρχές δεν είχαν λάβει όλα τα εύλογα μέτρα για να διαπιστώσουν εάν η υπερβολική χρήση βίας από τους αστυνομικούς επηρεάστηκε από τη ρομά καταγωγή των αιτούντων, παραλείποντας έτσι να διερευνήσουν κατάλληλα αυτή την πιθανή μεροληψία.

Στην *υπόθεση Πετρόπουλου-Τσακίρης κατά Ελλάδα*, διατυπώθηκε παρόμοια διαπίστωση, δεδομένου ότι οι αρχές δεν διερεύνησαν εάν η φυλετική διάκριση έπαιξε ρόλο στα περιστατικά, σε συνδυασμό με τις διακριτικές παρατηρήσεις κατά τη διάρκεια της έρευνας. Στις υποθέσεις *Μπέκος και Κουτρόπουλος κατά Ελλάδα* και *Σακίρ κατά Ελλάδα*, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι δεν είχαν ληφθεί μέτρα έρευνας, παρά τις εύλογες πληροφορίες που είχαν στη διάθεσή τους οι αρχές ότι τα περιστατικά είχαν φυλετικά κίνητρα.

Αντίθετα, σε άλλες περιπτώσεις, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο δεν διαπίστωσε παραβίαση του άρθρου 14 σε συνδυασμό με το άρθρο 2 ή το άρθρο 3 της Σύμβασης σχετικά με την υποχρέωση διερεύνησης ρατσιστικών κινήτρων. Σε ορισμένες υποθέσεις, το Δικαστήριο έχει επισημάνει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία δεν αποδεικνυαν επαρκώς ότι τα φυλετικά κίνητρα έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στο υποκείμενο περιστατικό (*Καραγιαννόπουλος κατά Ελλάδα*, 2007; *Μπέκος και Κουτρόπουλος κατά Ελλάδα*, 2005). Κατά παρόμοιο τρόπο, το Δικαστήριο έκρινε ότι η δικαιολογημένη κριτική της συμπεριφοράς της αστυνομίας δεν αποτελεί, από μόνη της, επαρκή βάση για να αποδειχθεί η ύπαρξη ρατσιστικού κινήτρου, ελλείψει πιο συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων (*Ζελιλόφ κατά Ελλάδα*, 2007).

Διαβάστε περισσότερα

Επιλεγμένη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου		
Bekos και Koutropoulos κατά Ελλάδα (2005) Πετροπούλου-Τσακίρη κατά Ελλάδα (2007)	Zelilof κατά Ελλάδα (2007) Καραγιαννόπουλος κατά Ελλάδα (2007) Στεφάνου κατά Ελλάδα (2010)	Σακίρ κατά Ελλάδα (2016) Παναγιώτοπουλος και άλλοι κατά Ελλάδα (2025)

Υποχρέωση αναγνώρισης και διερεύνησης φυλετικών κινήτρων

Στην *υπόθεση Πετροπούλου-Τσακίρης κατά Ελλάδα*, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο τόνισε ότι «η υποχρέωση των αρχών να διεξαγάγουν αποτελεσματική έρευνα για την ύπαρξη πιθανής σύνδεσης μεταξύ ρατσιστικών στάσεων και της κακομεταχείρισης που ισχυρίστηκαν οι αιτούντες ενεργοποιήθηκε από τη στιγμή που οι τελευταίοι προέβαλαν τον αμφισβητήσιμο ισχυρισμό ότι είχαν κακομεταχειριστεί από αστυνομικούς λόγω της εθνοτικής τους καταγωγής» (παράγραφος 156).

Παρά τις πολυάριθμες καταγγελίες για κακομεταχείριση με ρατσιστικά κίνητρα (παράγραφος 158) και τις ρητές εντολές να εξεταστεί η πιθανότητα ρατσιστικών κινήτρων, το Δικαστήριο σημείωσε την αβεβαιότητα των μέτρων που έλαβαν οι ανακριτικές αρχές για να «διαπιστώσουν πιθανά ρατσιστικά κίνητρα για τη δράση των αστυνομικών», όπως δηλώσεις λεκτικής κακοποίησης, προηγούμενη συμμετοχή σε παρόμοια περιστατικά, προηγούμενη εκδήλωση αντι-ρομά συναισθημάτων, άσκηση καθηκόντων κατά την αντιμετώπιση εθνοτικών μειονοτικών ομάδων (παράγραφος 160).

ποχρέωση αναγνώρισης και διερεύνησης φυλετικών κινήτρων

Στην *υπόθεση Πετροπούλου-Τσακίρης κατά Ελλάδα*, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο τόνισε ότι «η υποχρέωση των αρχών να διεξαγάγουν αποτελεσματική έρευνα για την ύπαρξη πιθανής σύνδεσης μεταξύ ρατσιστικών στάσεων και της κακομεταχείρισης που ισχυρίστηκαν οι αιτούντες ενεργοποιήθηκε από τη στιγμή που οι τελευταίοι προέβαλαν τον αμφισβητήσιμο ισχυρισμό ότι είχαν κακομεταχειριστεί από αστυνομικούς λόγω της εθνοτικής τους καταγωγής» (παράγραφος 156).

Παρά τις πολυάριθμες καταγγελίες για κακομεταχείριση με ρατσιστικά κίνητρα (παράγραφος 158) και τις ρητές εντολές να εξεταστεί η πιθανότητα ρατσιστικών κινήτρων, το Δικαστήριο σημείωσε την αβεβαιότητα των μέτρων που έλαβαν οι ανακριτικές αρχές για να «διαπιστώσουν πιθανά ρατσιστικά κίνητρα για τη δράση των αστυνομικών», όπως δηλώσεις λεκτικής

κακοποίησης, προηγούμενη συμμετοχή σε παρόμοια περιστατικά, προηγούμενη εκδήλωση αντι-ρομά συναισθημάτων, άσκηση καθηκόντων κατά την αντιμετώπιση εθνοτικών μειονοτικών ομάδων (παράγραφος 160).

Εξέταση του γενικού πλαισίου, των προκαταλήψεων και της εχθρότητας

Στην υπόθεση *Σακίρ κατά Ελλάδα*, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο τόνισε ότι «το γενικό πλαίσιο στο οποίο προκύπτει η υπόθεση είναι ιδιαίτερης σημασίας»

όταν το περιστατικό συμβαίνει στο ευρύτερο «φαινόμενο της ρατσιστικής βίας στο κέντρο της Αθήνας» (παράγραφος 70). Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο υπογράμμισε ότι, «αν και το περιστατικό έλαβε χώρα στον Άγιο Παντελεήμονα και έφερε τα χαρακτηριστικά μιας ρατσιστικής επίθεσης», η αστυνομία δεν το αναγνώρισε ως μέρος ενός ευρύτερου φαινομένου ρατσιστικής βίας και το αντιμετώπισε ως μεμονωμένο περιστατικό (παράγραφος 72).

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο τόνισε ότι «η ανοχή τέτοιων πράξεων από τις αρχές μπορεί μόνο να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη του κοινού στην αρχή της νομιμότητας και την τήρηση του κράτους δικαίου» (παράγραφος 72) και έκρινε ότι η έρευνα δεν διεξήχθη με την επιμέλεια και την αποτελεσματικότητα που απαιτεί το άρθρο 3 (παράγραφος 73).

Αποκάλυψη ρατσιστικών κινήτρων μέσω ενδελεχούς αξιολόγησης των πραγματικών περιστάσεων

Στην υπόθεση *Μπέκος και Κουτρόπουλος κατά Ελλάδας*, το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι «οι κρατικές αρχές έχουν την πρόσθετη υποχρέωση να λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα για να αποκαλύψουν τυχόν ρατσιστικά κίνητρα και να διαπιστώσουν εάν η εθνοτική μισαλλοδοξία ή οι προκαταλήψεις ενδέχεται να έχουν διαδραματίσει κάποιο ρόλο στα γεγονότα» (παράγραφος 69). Διαπίστωσε ότι «παρά τις εύλογες πληροφορίες που είχαν στη διάθεσή τους οι αρχές ότι οι φερόμενες επιθέσεις είχαν ρατσιστικά κίνητρα, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι διεξήγαγαν οποιαδήποτε εξέταση σχετικά με το ζήτημα αυτό» (παράγραφος 74).

Στην υπόθεση *Πετροπούλου-Τσακίρης κατά Ελλάδας*, το Δικαστήριο έκρινε «απαράδεκτο» το γεγονός ότι «οι ανακριτικές αρχές δεν προέβησαν σε καμία προσπάθεια να εξακριβώσουν εάν η συμπεριφορά των αστυνομικών που εμπλέκονταν στο περιστατικό έδειχνε αντι-ρομά συναισθήματα» (παράγραφος 64).

Στην υπόθεση *Σακίρ κατά Ελλάδας*, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο παρατήρησε ότι η αστυνομία ή οι αρμόδιες δικαστικές αρχές δεν «έλαβαν κανένα μέτρο για να εντοπίσουν πιθανές συνδέσεις μεταξύ των βίαιων ρατσιστικών περιστατικών και της επίθεσης που υπέστη το θύμα (παράγραφος 72) ή για να εντοπίσουν τους δράστες ή «άλλα πρόσωπα με ιστορικό συμμετοχής σε εξτρεμιστικές ομάδες που είχαν ήδη διαπράξει ρατσιστική βία» (παράγραφος 65).

Στην υπόθεση *Παναγιωτόπουλος και άλλοι κατά Ελλάδας*, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο επέκρινε την έλλειψη ουσιαστικής έρευνας λόγω πολλαπλών κρίσιμων ελλείψεων: οι αρχές δεν διέταξαν ιατροδικαστικές εξετάσεις, έδωσαν αδικαιολόγητη βαρύτητα στις καταθέσεις της αστυνομίας,

αγνόησαν προφανείς αντιφάσεις στις καταθέσεις της αστυνομίας (παράγραφος 118).

Το Δικαστήριο σημείωσε την έλλειψη ουσιαστικών μέτρων για τη συλλογή και τη διασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της μη διερεύνησης των φερόμενων ρατσιστικών προσβολών, της προηγούμενης εμπλοκής αστυνομικών σε παρόμοια περιστατικά, της εκδήλωσης αντι-ρομά συναισθημάτων ή της άσκησης καθηκόντων σε σχέση με εθνοτικές μειονότητες (παράγραφοι 160-161).

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Τα μαθησιακά αποτελέσματα δημιουργούνται με βάση την *ταξινόμηση του Bloom*, η οποία διακρίνει έξι επίπεδα μάθησης (διατήρηση γνώσεων, κατανόηση, εφαρμογή, ανάλυση, σύνθεση και αξιολόγηση) και βασίζονται στην αξιολόγηση των μαθησιακών αναγκών (βλ. παράρτημα). Υπενθυμίζεται στους εκπαιδευτές να συμπεριλάβουν μια περίληψη των πραγματικών περιστατικών των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου όταν τις παρουσιάζουν στο πλαίσιο των προγραμματισμένων μαθησιακών δραστηριοτήτων και να χρησιμοποιούν συγκεκριμένα παραδείγματα βασισμένα σε υποθέσεις για να επεξηγήσουν τις αρχές που διδάσκονται και να καταδείξουν την πρακτική εφαρμογή τους.

Αυτά τα αποτελέσματα προέρχονται από την ολοκληρωμένη αξιολόγηση των μαθησιακών αναγκών, διασφαλίζοντας ότι η εκπαίδευση είναι σχετική και στοχευμένη. Η μεθοδολογία ευθυγραμμίζεται επίσης με άλλα εκπαιδευτικά εργαλεία, όπως το *Εργαλείο για αστυνομικούς: Πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης για εγκλήματα με ρατσιστικό κίνητρο και μη διάκριση*.

Εντοπισμός και διερεύνηση εγκλημάτων μίσους

Μαθησιακό αποτέλεσμα: ενίσχυση της ικανότητας των αστυνομικών να εντοπίζουν, να τεκμηριώνουν και να διερευνούν αποτελεσματικά τα εγκλήματα μίσους, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τα άρθρα 3 και 14 της Σύμβασης.

Λογική της ταξινόμησης του Bloom: αυτό το αποτέλεσμα στοχεύει στο επίπεδο της δημιουργίας, απαιτώντας από τους συμμετέχοντες να σχεδιάσουν ενεργά στρατηγικές έρευνας και να εφαρμόσουν βέλτιστες πρακτικές, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην αναγνώριση δεικτών μεροληψίας και στη διεξαγωγή διεξοδικών, αμερόληπτων ερευνών.

Σχέδιο μάθησης

Δραστηριότητα 1.1 – Διάλεξη (1 ώρα) σχετικά με τον εντοπισμό και τη διερεύνηση εγκλημάτων μίσους στην Ελλάδα

Περιγραφή: η συνεδρία ξεκινά με μια διάλεξη διάρκειας μίας ώρας (Δραστηριότητα 1.1) σχετικά με τον εντοπισμό και τη διερεύνηση εγκλημάτων μίσους στην Ελλάδα. Η συνεδρία αυτή παρουσιάζει τα βασικά πορίσματα του ΕΔΑΔ σχετικά με τη διαδικαστική παράλειψη διερεύνησης ρατσιστικών κινήτρων, με βάση τις υποθέσεις *Παναγιώτοπουλος και άλλοι* και *Σακίρ* (συγκρίνετε με τις υποθέσεις *Καραγιαννόπουλος κατά Ελλάδας* και *Ζελίλοφ κατά Ελλάδας*). Έμφαση δίνεται στην αναγνώριση και την επικύρωση δεικτών προκατάληψης, όπως η ρητορική μίσους, οι ρατσιστικές προσβολές ή η σύνδεση με μια μειονοτική ομάδα, υπογραμμίζοντας τον κρίσιμο ρόλο τους στην έναρξη διεξοδικής έρευνας σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 3.

Χρησιμοποιήστε τα βασικά πορίσματα από τις σχετικές αποφάσεις του ΕΔΑΔ για να βοηθήσετε τους μαθητές να διερευνήσουν πώς και γιατί το Δικαστήριο διέκρινε μεταξύ της διαπίστωσης διαδικαστικής παραβίασης του άρθρου 14 και του άρθρου 3 (αδυναμία διερεύνησης του κινήτρου) και της μη ύπαρξης ουσιαστικής παραβίασης του άρθρου 14 και του άρθρου 3 (όπου δεν αποδείχθηκε ότι η κακομεταχείριση είχε κυρίως ρατσιστικά κίνητρα).

Δραστηριότητα 1.2 – Αξιολόγηση: Σχεδιασμός πρωτοκόλλου έρευνας

Περιγραφή: Οι συμμετέχοντες έχουν ως αποστολή να εξετάσουν το υφιστάμενο πρωτόκολλο έρευνας εγκλημάτων μίσους της Ελλάδας και να προτείνουν αναθεωρήσεις που να συμμορφώνονται αυστηρά με τα πρότυπα του ΕΔΑΔ. Η άσκηση αυτή έχει σχεδιαστεί ειδικά για να αντιμετωπίσει εμπόδια όπως η έλλειψη άμεσης εγκληματολογικής εξέτασης, οι καταθέσεις της αστυνομίας και των μαρτύρων, το ευρύτερο πλαίσιο του συμβάντος, οι σχέσεις των δραστών, όπως προσδιορίζονται σε αποφάσεις όπως *Σακίρ κατά Ελλάδας* και *Παναγιωτόπουλος και άλλοι κατά Ελλάδας*.

Πρόληψη και αντιμετώπιση της φυλετικής προφίλ

Μαθησιακό αποτέλεσμα: να εξοπλίσει την αστυνομία με τις γνώσεις και τις δεξιότητες για την πρόληψη της φυλετικής προφίλ; να διασφαλίσει ότι η εθνικότητα δεν χρησιμοποιείται ως βάση για την υποψία εγκληματικής δραστηριότητας και ότι οι πρακτικές της αστυνομίας συμμορφώνονται με τα άρθρα 3 και 14 της Σύμβασης.

Ταξινόμηση του Bloom Αιτιολόγηση: το αποτέλεσμα αυτό εστιάζει στο επίπεδο εφαρμογής, απαιτώντας από τους συμμετέχοντες να εφαρμόσουν στρατηγικές για την εξάλειψη της φυλετικής προφίλ και την προώθηση δίκαιων, αμερόληπτων αστυνομικών πρακτικών.

Σχέδιο μάθησης

Δραστηριότητα 2.1 – Διάλεξη και εργαστήριο (2 ώρες) σχετικά με την αναγνώριση και την αντιμετώπιση της φυλετικής προφίλ

Διάλεξη: οι συμμετέχοντες εισάγονται στο θέμα του φυλετικού προφίλ και της ασυμβατότητάς του με τα πρότυπα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η συνεδρία εξετάζει το θέμα όπως προκύπτει στις υποθέσεις *Παναγιωτόπουλος και άλλοι κατά Ελλάδας* (παράγραφοι 139-141) και *Στεφάνου κατά Ελλάδας* (παράγραφοι 24 και 59) και τα πορίσματα από υποθέσεις όπως η *Lingurar κατά Ρουμανίας*, 2019, η οποία καταδεικνύει πώς η εθνική προφίλ στοχεύει δυσανάλογα τις κοινότητες Ρομά και υπονομεύει την εμπιστοσύνη.

Εργαστήριο: Οι συμμετέχοντες εξετάζουν σενάρια όπου μπορεί να συμβεί φυλετικό προφίλ (π.χ. αστυνομικοί έλεγχοι, έλεγχοι οχημάτων σε οικισμούς Ρομά). Δουλεύοντας συνεργατικά, σε μικρές ομάδες, εντοπίζουν διακριτικές πρακτικές και προτείνουν εναλλακτικές, μη διακριτικές προσεγγίσεις που εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τα άρθρα 3 και 14.

Δραστηριότητα 2.2 – Αξιολόγηση: Ανασκόπηση πρακτικών και συστάσεις

Περιγραφή: Οι συμμετέχοντες εξετάζουν τις τρέχουσες στρατηγικές συμμετοχής της κοινότητας και προτείνουν συγκεκριμένες αναθεωρήσεις για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης με τις κοινότητες Ρομά, βασιζόμενοι στην υπάρχουσα εκπαίδευση και καθοδήγηση του Συμβουλίου της Ευρώπης (όπως το *Εργαλείο για αστυνομικούς: Πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης για εγκλήματα με ρατσιστικό κίνητρο και μη διακριτική μεταχείριση*) και τις βέλτιστες πρακτικές για την υποστήριξη των θυμάτων. Ενθαρρύνεται η πρόσκληση εκπροσώπων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) να συμβάλουν σε αυτή τη συνεδρία, όπου είναι σκόπιμο και δυνατό, προκειμένου να ενσωματωθούν οι απόψεις της κοινότητας.

Διερεύνηση της αστυνομικής κακοδιαχείρισης και της υπερβολικής χρήσης βίας

Μαθησιακό αποτέλεσμα: Πρόληψη και διερεύνηση περιστατικών αστυνομικής κακομεταχείρισης και υπερβολικής χρήσης βίας, ιδίως κατά των κοινοτήτων Ρομά, με εξασφάλιση της λογοδοσίας και του σεβασμού των άρθρων 3 και 14 της Σύμβασης.

Ταξινόμηση του Bloom Αιτιολόγηση: το αποτέλεσμα αυτό εστιάζει στο επίπεδο της αξιολόγησης, απαιτώντας από τους συμμετέχοντες να αξιολογήσουν κριτικά την αναλογικότητα της χρήσης βίας και να διερευνήσουν διεξοδικά και αμερόληπτα τις παραβάσεις.

Σχέδιο μάθησης

Δραστηριότητα 3.1 – Διάλεξη και εργαστήριο (3 ώρες) σχετικά με τη διερεύνηση της αστυνομικής κακοδιαχείρισης και της υπερβολικής χρήσης βίας

Διάλεξη: Οι συμμετέχοντες ενημερώνονται για τις αποφάσεις του ΕΔΑΔ σε υποθέσεις όπως *Παναγιωτόπουλος και άλλοι κατά Ελλάδα, Στεφάνου κατά Ελλάδα* ή *Μπέκος και κατά Ελλάδα*, παράλληλα με τα ισχύοντα εθνικά πρότυπα. Η συνεδρία εξετάζει τα νομικά πρότυπα για την αναλογικότητα της χρήσης βίας, τους μηχανισμούς λογοδοσίας και τις κρίσιμες διαδικαστικές υποχρεώσεις για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας της έρευνας.

Εργαστήριο: Οι συμμετέχοντες εργάζονται σε μελέτες περιπτώσεων για να αξιολογήσουν την αναλογικότητα των αστυνομικών ενεργειών σε υποθετικά σενάρια. Αξιολογούν τα αποδεικτικά στοιχεία, εντοπίζουν κενά στην έρευνα (όπως η μη διερεύνηση ρατσιστικών προσβολών ή η μη

εξασφάλιση εγκληματολογικών αποδεικτικών στοιχείων) και προτείνουν μέτρα έρευνας και εποπτείας για την αντιμετώπιση της παράβασης, με έμφαση στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας από την ιεραρχία.

Δραστηριότητα 3.2 – Αξιολόγηση: Πρόταση μηχανισμού εποπτείας

Περιγραφή: Οι συμμετέχοντες σχεδιάζουν έναν μηχανισμό εποπτείας για τη διερεύνηση της ανάρμοστης συμπεριφοράς της αστυνομίας, εστιάζοντας στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας, της αμεροληψίας και της συμμόρφωσης με τα πρότυπα της Σύμβασης. Οι συμμετέχοντες μπορούν να αναφερθούν στη διαδικασία εποπτείας στις ομαδικές υποθέσεις *Σιδηρόπουλος και Παπακώστας*, συγκεκριμένα στον Μηχανισμό Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας και στις συστάσεις της Επιτροπής Υπουργών (CM/Del/Dec(2023)1483).

Η πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένα προληπτικά μέτρα, διαδικαστικές εγγυήσεις, αποτελεσματικότητα των ερευνών (κριτήρια όπως: ανεξαρτησία, ταχύτητα, συμμετοχή του θύματος, επάρκεια των κυρώσεων), συμπεριλαμβανομένων μέτρων που εστιάζουν στη διερεύνηση ρατσιστικών κινήτρων.

Δραστηριότητα 3.3 – Εργαστήριο: Επικοινωνία, αποκλιμάκωση και διαδικαστική δικαιοσύνη στις αλληλεπιδράσεις της κοινότητας

Περιγραφή: Οι συμμετέχοντες συμμετέχουν σε ασκήσεις ρόλων βασισμένες σε σενάρια και ασκήσεις αμοιβαίας αξιολόγησης που εστιάζουν σε αλληλεπιδράσεις υψηλής έντασης στην κοινότητα, ιδίως εκείνες που αφορούν ευάλωτες ομάδες όπως οι κοινότητες Ρομά. Το εργαστήριο καλύπτει πρακτικές τεχνικές για τη διαδικαστική δικαιοσύνη (μεταχείριση όλων των πολιτών με αξιοπρέπεια και σεβασμό), την ενεργητική ακρόαση, τη διαπολιτισμική επικοινωνία και την τακτική αποκλιμάκωση, ειδικά σχεδιασμένες για την πρόληψη της κλιμάκωσης της βίας και την αντιμετώπιση της εγγενούς δυσπιστίας.

Δραστηριότητα 3.3 – Αξιολόγηση: πρόταση για την εμπλοκή της κοινότητας

Περιγραφή: Οι συμμετέχοντες συντάσσουν μια πρόταση για τη συμμετοχή των κοινοτήτων Ρομά, η οποία περιλαμβάνει μηχανισμούς για την αντιμετώπιση της δυσπιστίας, τη βελτίωση της αναφοράς εγκλημάτων και την ενσωμάτωση της κοινότητας των πολιτών στις στρατηγικές αστυνόμευσης.

Πώς το πρόγραμμα αυτό ανταποκρίνεται στο μαθησιακό αποτέλεσμα: ο συνδυασμός διαλέξεων και εργαστηρίων (3.1), η πρακτική κατάρτιση δεξιοτήτων (3.3) και η πρόταση για μηχανισμό εποπτείας (3.2) παρέχουν στους συμμετέχοντες πρακτικά εργαλεία για την αξιολόγηση, τη διερεύνηση και την θεσμική πρόληψη της παράβασης. Τα εργαστήρια (3.1 και 3.3) καλλιεργούν δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργατικού σχεδιασμού από πρώτο χέρι, ενώ η τελική αξιολόγηση (3.4) διασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες μπορούν να αναπτύξουν εφαρμόσιμες στρατηγικές για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης. Η χρήση ελληνικής νομολογίας διασφαλίζει ότι η εκπαίδευση είναι άμεσα σχετική με τις εθνικές νομικές και επιχειρησιακές προκλήσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Η αξιολόγηση των μαθησιακών αναγκών εντόπισε τις ακόλουθες ανάγκες κατάρτισης, οι οποίες αποτελούν τη βάση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των μαθησιακών σχεδίων.

Περίληψη μαθησιακών αναγκών

- ▶ Εντοπισμός και διερεύνηση εγκλημάτων μίσους και ρατσιστικών κινήτρων: Ακριβής εντοπισμός, τεκμηρίωση και αυστηρή διερεύνηση εγκλημάτων μίσους και ρατσιστικών κινήτρων, διασφαλίζοντας την πλήρη συμμόρφωση με τις διαδικαστικές και ουσιαστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 3 (απαγόρευση κακομεταχείρισης) και το άρθρο 14 (απαγόρευση διακρίσεων) της ΕΣΔΑ.
- ▶ Διασφάλιση ότι η φυλή ή η εθνικότητα δεν χρησιμοποιούνται ως βάση για υποψίες εγκληματικής δραστηριότητας ή δυσανάλογες αστυνομικές ενέργειες, προωθώντας έτσι την ισότιμη αστυνόμευση και την τήρηση των προτύπων μη διακριτικής μεταχείρισης.
- ▶ Διερεύνηση της αστυνομικής κακοδιαχείρισης και της υπερβολικής χρήσης βίας: επαγγελματικοποίηση της κατάρτισης των αστυνομικών και των εισαγγελέων όσον αφορά την πρόληψη και την αποτελεσματική διερεύνηση της αστυνομικής κακοδιαχείρισης και της υπερβολικής χρήσης βίας, με ιδιαίτερη έμφαση σε περιστατικά που αφορούν τις κοινότητες Ρομά.
- ▶ Θέσπιση ισχυρών μηχανισμών λογοδοσίας και διασφάλιση διεξοδικών, ανεξάρτητων και αμερόληπτων ερευνών, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της ΕΣΔΑ.
- ▶ Διασφάλιση ότι όλοι οι δείκτες προκατάληψης, ιδίως εκείνοι που σχετίζονται με τις προκαταλήψεις κατά των Ρομά, λαμβάνονται συστηματικά και πλήρως υπόψη στις έρευνες,
- ▶ Αντιμετωπίζοντας το επαναλαμβανόμενο εύρημα της αποτυχίας διερεύνησης ρατσιστικών κινήτρων
- ▶ Πρόληψη και αντιμετώπιση του φυλετικού προφίλ: να εξοπλίσει τους αστυνομικούς με τις απαραίτητες δεξιότητες και την ανάλογη ευαισθητοποίηση ώστε να αποφεύγουν ενεργά και να εξαλείφουν τη πρακτική του φυλετικού προφίλ από όλες τις επιχειρησιακές πρακτικές.

Η Διεύθυνση Ρομά και Ταξιδιωτών του Συμβουλίου της Ευρώπης υποστηρίζει τις κυβερνήσεις των κρατών μελών στο σχεδιασμό και την εφαρμογή νόμων, πολιτικών, προγραμμάτων και μέτρων, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των προτύπων του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και η πραγματική ωφέλεια των Ρομά και των Ταξιδιωτών, μεταξύ άλλων σε σχέση με την αστυνομία.

Ένα κρίσιμο στοιχείο της εκπαίδευσης των αστυνομικών για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων με ρατσιστικό κίνητρο κατά των Ρομά είναι η διασφάλιση μιας συστηματικής προσέγγισης της επαγγελματικής ανάπτυξης. Μια βιώσιμη λύση θα ήταν η ενσωμάτωση των σχετικών προτύπων του Συμβουλίου της Ευρώπης και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στα προγράμματα σπουδών των αρχικών ή ενδοϋπηρεσιακών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αστυνομίας.

Αυτά τα ενημερωτικά δελτία έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τους εκπαιδευτές και τους επιμορφωτές της αστυνομίας να ενσωματώσουν τα πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τα εγκλήματα ρατσιστικής προέλευσης κατά των Ρομά στα υπάρχοντα προγράμματα κατάρτισης που προσφέρονται από την αστυνομία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα (αστυνομικές ακαδημίες, αστυνομικές σχολές).

www.coe.int

Το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι ο κορυφαίος οργανισμός για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ήπειρο οργανισμός για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ήπειρο. Αποτελείται από 46 κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων όλων των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, μια συνθήκη που αποσκοπεί στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εποπτεύει την εφαρμογή της Σύμβασης στα κράτη μέλη.

EL

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE